

Jaarverslag 2025

Wat het Zorg- en Veiligheidshuis doet

Zorg- en
Veiligheidshuis
Fryslân

Wat het zorg- en veiligheidshuis doet

Sommige problemen van burgers zijn zo complex dat geen oplossing wordt bereikt in de reguliere processen van zorg en veiligheid. Er is dan regie en coördinatie nodig om tot een doorbraak te komen. De regisseurs van het Zorg- en Veiligheidshuis brengen professionals uit de domeinen zorg, veiligheid en gemeenten bij elkaar. Zonder de verantwoordelijkheid over te nemen, dragen zij oplossingen aan voor gecoördineerde actie. Het Zorg- en Veiligheidshuis bewaakt de uitvoering van de afspraken en forceert voortgang als het proces stagneert. Dankzij de netwerksamenwerking worden complexe veiligheidsproblemen integraal aangepakt en beter beheersbaar.

Functies

Procesregie: we zetten onafhankelijke procesregie in als de reguliere samenwerking tussen partijen bij een complexe domeinoverstijgende casus met een hoog veiligheidsrisico niet tot een effectieve aanpak heeft geleid. Professionals die bij een casus betrokken zijn worden samengebracht. Zij delen informatie over de persoon en de situatie en maken op maat een integraal persoons- en systeemgericht plan van aanpak. De procesregisseur van het Zorg- en Veiligheidshuis is daarbij de verbindende schakel tussen partijen, denkt mee in oplossingen, monitoort de voortgang en stuurt waar nodig bij. Bij blijvende stagnatie in een casus schalen we deze op naar management en/of bestuur.

Adviseren en vraagbaak: de medewerkers van het Zorg- en Veiligheidshuis geven advies over vraagstukken en casussen die te maken hebben met sociale veiligheid. Het gaat hierbij om veiligheidsproblematiek die niet bij het Zorg- en Veiligheidshuis is aangemeld. Zij brengen hun kennis en expertise in, wijzen professionals de weg en helpen hen op weg.

Ondersteunen: het op inhoud en in het proces meekijken en -denken bij (aangemelde) casussen. De procesregie blijft bij het lokale veld liggen. Als dit wenselijk is sluit de procesregisseur van het Zorg- en Veiligheidshuis bij een lokale overlegtafel aan.

Trajectbegeleiding: de trajectbegeleiders kunnen worden ingezet in casuïstiek die in procesregie bij het Zorg- en Veiligheidshuis is. Zij zoeken de persoon actief op, gaan in gesprek en brengen de situatie in kaart. De trajectbegeleiders worden ingezet als reguliere hulpverlening niet toereikend is. Dit zonder regeldruk. Zij de-escaleren, maken de situatie beheersbaar en dragen 'warm' over naar andere hulpverlening.

Signaleren & adresseren: het Zorg- en Veiligheidshuis brengt overstijgend trends, knelpunten, succesfactoren, leemtes en misstanden in beeld. Deze adresseren we met een advies bij de juiste partners/het juiste gremium.

Ontwikkeling: deelname aan projecten of beleidsontwikkeling gericht op de aanpak van complexe sociale veiligheidsproblematiek. Hierbij brengt het Zorg- en Veiligheidshuis op dit gebied haar kennis en expertise in. Het Zorg- en Veiligheidshuis kan in opdracht ook een coördinerende rol hebben bij een projectmatige ketenoverstijgende aanpak.

Kerncijfers 2025

Inzet bij aangemelde zaken

Zaken in procesregie en ondersteuning

	2024		2025	
	138	71%	144	71%
	57	29%	58	29%
Totaal	195		202	

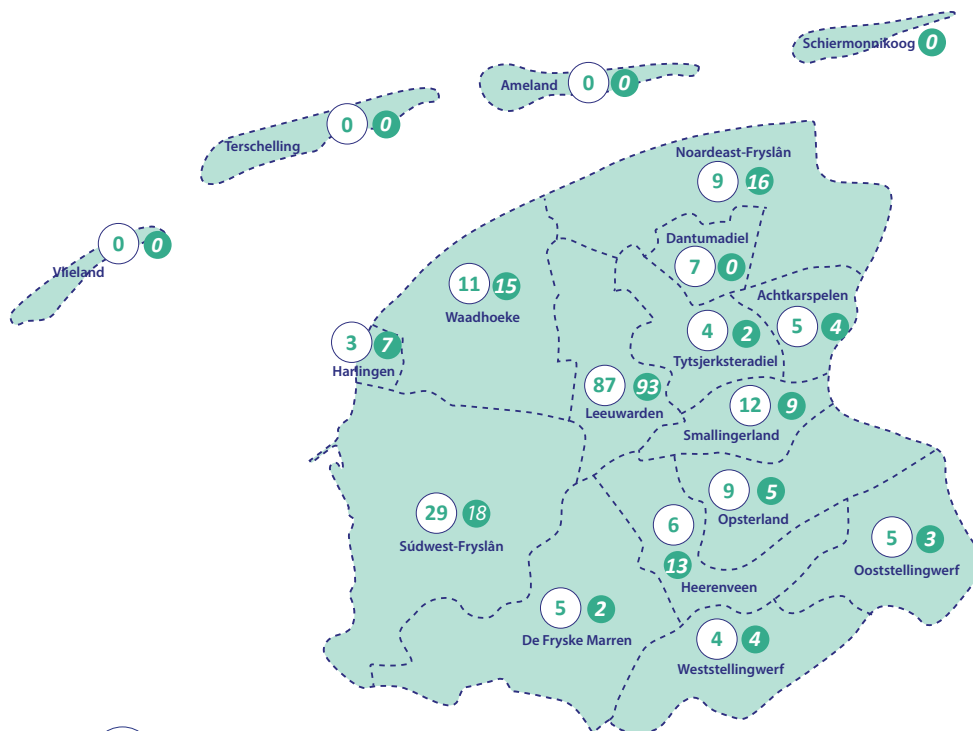
- In **2025** heeft het Zorg- en Veiligheidshuis in totaal **202** aangemelde zaken behandeld (**2024: 195**) Daarvan is in **71%** van de gevallen procesregie gevoerd (**144 zaken**) en in **29%** ondersteuning geboden (**58 zaken**). Deze verhouding is gelijk gebleven ten opzichte van **2024**.
- In **2025** zijn daarnaast **2** personen opgenomen in de levensloopaanpak.
- Bij procesregie wordt gekeken naar het volledige systeem rondom een persoon. In de **144** zaken waarin procesregie is gevoerd, waren in totaal **360** personen betrokken, zoals kinderen of (ex-)partners. In 2024 betrof dit **283** personen.
- Op peildatum **1 januari 2025** stonden nog **23** zaken open die vóór deze datum waren aangemeld.

Zaken in procesregie met inzet trajectbegeleiding

		2024	2025
	Totaal	75	88
	Nieuw	52	43

In **2025** is in **88** lopende zaken onder regie van het Zorg- en Veiligheidshuis trajectbegeleiding ingezet, waarvan **43** nieuwe trajecten. De combinatie van procesregie en trajectbegeleiding blijkt effectief, met name bij complexe casuïstiek, waar goede resultaten worden behaald.

Tegelijkertijd neemt de zwaarte en intensiteit van de problematiek toe. Dit uit zich onder meer in casussen met personen die zich afzetten tegen de maatschappij en de overheid, radicale overtuigingen hebben en moeilijk passende huisvesting kunnen vinden.

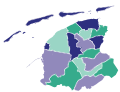
Totaal **202** aanmeldingen in 2025, waarvan 6 onder 'overig' vallen.
In 2024 totaal **195** aanmeldingen, waarvan 4 onder 'overig' vallen.

Aantal aanmeldingen per gemeente

43% van de aanmeldingen was afkomstig uit **Leeuwarden** en **57%** uit de rest van Fryslân, in lijn met het gemiddelde van voorgaande jaren. Na Leeuwarden kwamen de meeste aanmeldingen – aflopend in aantal – uit **Súdwest-Fryslân, Smallingerland en Waadhoeke**.

Los van de 'aanmeldroute' geeft het Zorg- en Veiligheidshuis Dit op meerdere aandachtsgebieden Fryslân breed advies en ondersteuning. is niet meegenomen in het overzicht per gemeente.

Partners die aanmelden

	2024	2025
 Gemeenten	25%	27%
 Wijk- en gebiedsteams	12%	11%
  Regiecentrum B&V en VT	11%	10%
 GGZ/VNN (o.a. ACT en (ForFACT-teams)	8%	4%
 Wender	4%	1%
   3 Reclasseringsorganisaties	8%	7%
 Politie	8%	14%
Anders	24%	26%

- **38%** van de meldingen is afkomstig van **gemeenten en sociale wijk- en gebiedsteams, inclusief teams die onder gemeentelijke verantwoordelijkheid vallen**. Overige meldingen kwamen onder meer van **Fier** en de **GGZ**.

Leeftijdscategorie en samenstelling

Leeftijdscategorie	2024	2025
< 18	22%	14%
18 t/m 23	18%	11%
24 t/m 40	30%	32%
41 t/m 55	24%	31%
> 56	6%	12%

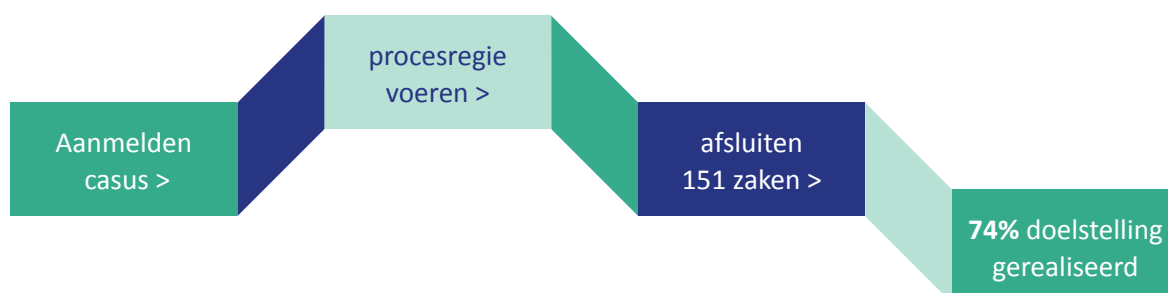
- De leeftijdsverdeling van de casuïstiek laat een verschuiving zien tussen 2024 en 2025, met een afname in het aandeel jongeren tot 23 jaar en een toename in de categorieën vanaf 24 jaar.
- In 2025 had 25% van de casuïstiek van het Zorg- en Veiligheidshuis betrekking op kinderen, jongeren en jongvolwassenen (0 t/m 23 jaar). Daarnaast betrof 63% van de casuïstiek volwassenen in de leeftijd van 24 t/m 55 jaar.
- In 2025 had 52% van de casuïstiek betrekking op gezinnen of andere relationele systemen; 48% had betrekking op individuen. In 2024 was dit respectievelijk 32% en 68%. Dit duidt op een duidelijke verschuiving naar een meer systeemgerichte aanpak, waarbij de focus op gezinnen en relationele netwerken is toegenomen en individuele casuïstiek is afgenomen.

Overdracht na afsluiting

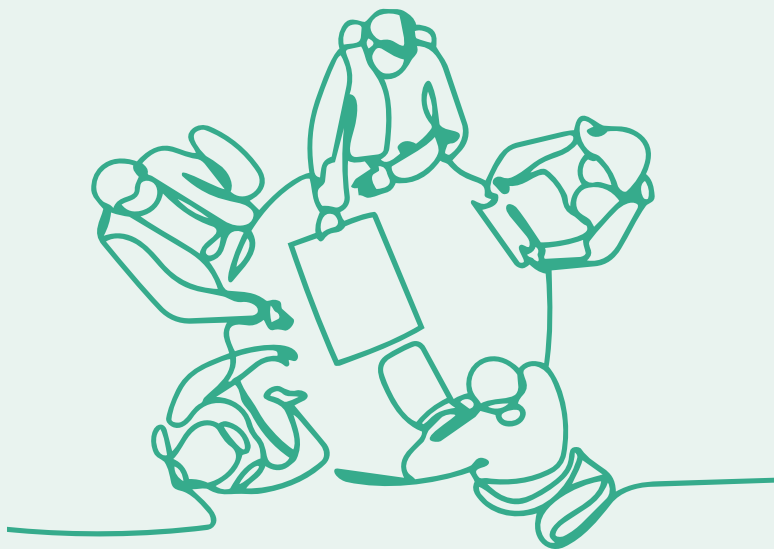
- Na afsluiting door de partners van het Zorg- en Veiligheidshuis is 21% van de zaken overgedragen aan een gemeente, wijk- of gebiedsteam. Daarnaast ging 12% naar de reclassering, 10% naar een ACT-team en 5% naar de GGZ en een curator. In 8% van de gevallen is de zaak teruggelegd bij de aanmelder.

Resultaten bij afsluiting

- In 2024 zijn 111 zaken afgesloten onder procesregie van het Zorg- en Veiligheidshuis, waarvan 80% met een goed resultaat. In 2025 betreft dit 151 afgesloten zaken, waarvan 74% met een goed resultaat.
- Conclusie: Het aantal afgesloten zaken is in 2025 aanzienlijk toegenomen, terwijl het percentage zaken met een goed resultaat licht is gedaald.

Inzet bij zaken die niet zijn aangemeld

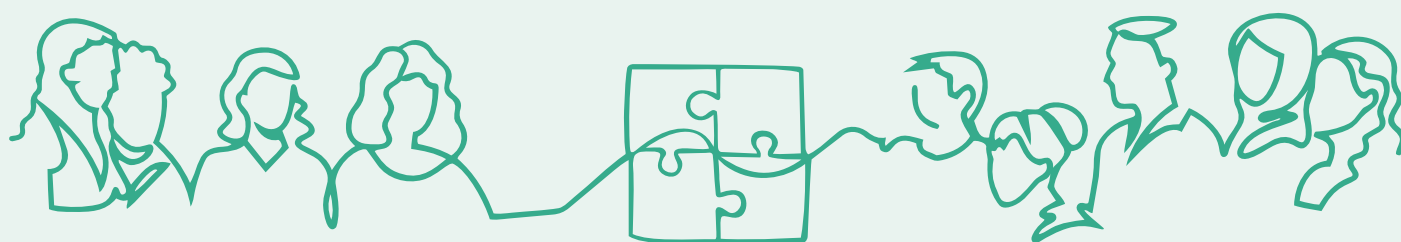
Wij hechten er waarde aan om kennis, expertise en vaardigheden te delen. Hiermee dragen we eraan bij dat het lokale veld, netwerken en partners eerder kunnen interveniëren en casuïstiek zelfstandig sneller kunnen stabiliseren. Het aantal advies- en ondersteuningsvragen zonder formele aanmelding blijft toenemen.

Procesregisseurs en -ondersteuners worden regelmatig benaderd door professionals uit het netwerk met vragen over bijvoorbeeld te volgen routes of passende interventies. In 2025 hebben zij 165 keer kortdurend advies verstrekt.

Gemeente	Totaal 2024	Totaal 2025
Achtkarspelen	3	4
Ameland	3	0
De Fryske Marren	6	4
Dantumadiel	11	5
Harlingen	10	5
Heerenveen	17	9
Leeuwarden	75	37
Noardeast – Fryslân	14	7
Ooststellingwerf	2	1
Opsterland	9	7
Schiermonnikoog	0	0
Smallingerland	9	11
Súdwest Fryslân	23	16
Terschelling	4	0
Tytsjerksteradiel	5	1
Vlieland	0	0
Waadhoeke	14	6
Weststellingwerf	2	2
Overig	29	49
Totaal	236	165

- Het Zorg- en Veiligheidshuis sluit twee keer per week bij de **briefing** van de **Friese Aanpak Huiselijk Geweld** (FAHG) aan. Hier worden gemiddeld zo’n **10** zaken per week besproken.
- Het Zorg- en Veiligheidshuis sluit tweewekelijks aan bij het **‘Drieluik mensenhandel en uitbuiting’** samen met politie en de zorg coördinator van Fier! In **2025** zijn **71** signalen ingebracht.
- In **2025** zijn binnen het **multiteam Preventie met Gezag** **26** nieuwe zaken aangemeld, waarvan er **25** zijn getriageerd; één zaak kwam niet door de pre-screening. Van de aangemelde zaken heeft het Zorg- en Veiligheidshuis er **12** in procesregie genomen en zijn **7** zaken lokaal opgepakt. De overige zaken zijn doorverwezen naar een andere overlegtafel of vereisten geen aanvullende actie.

Highlights 2025

In *Highlights 2025* zetten we de belangrijkste ontwikkelingen en resultaten van het afgelopen jaar op een rij. Dit geeft een beknopt beeld van wat opviel, waar we stappen hebben gezet en wat dit betekent voor onze praktijk.

Wat we zien

Drie ontwikkelingen die 2025 kenmerken:

- 1. Toenemende complexiteit van casuïstiek.**
- 2. Verdere professionalisering door Wet Gegevensverwerking door Samenwerkingsverbanden (WGS) en landelijke kaders.**
- 3. Groei van de regionale regierol van het Zorg- en Veiligheidshuis Fryslân (ZVHF)**

Het ZVHF vervult een steeds belangrijkere rol in de aanpak van complexe vraagstukken op het snijvlak van zorg en veiligheid. In een tijd waarin maatschappelijke problematiek complexer wordt en de druk op voorzieningen toeneemt, blijft de behoefte aan effectieve samenwerking tussen gemeenten, zorg- en veiligheidspartners onverminderd groot.

In 2025 heeft het ZVHF deze verbindende en regisserende rol verder versterkt. Tegelijkertijd zien we dat het realiseren van passende oplossingen steeds meer vraagt van professionals en organisaties. Tekorten in capaciteit, schaarste aan passende zorg- en woonvoorzieningen en toenemende maatschappelijke spanningen vragen om gezamenlijke verantwoordelijkheid, bestuurlijke slagkracht en maatwerk. Tegen deze achtergrond blijft het ZVHF een onmisbare schakel voor gemeenten en ketenpartners bij het beheersbaar maken van complexe situaties en het organiseren van duurzame oplossingen.

- **Een nieuw hoofdstuk voor het Zorg- en Veiligheidshuis Fryslân**

Na jaren van grote betrokkenheid en waardevolle inzet neemt Maureen afscheid van het Zorg- en Veiligheidshuis Fryslân. Gedurende haar jarenlange bijdrage heeft zij een belangrijke rol gespeeld in de verdere ontwikkeling van de organisatie. Met haar deskundigheid, verbindende leiderschap en toewijding heeft zij een stevig fundament gelegd voor de toekomst.

Zij draagt een robuuste organisatie over, die klaar is voor een volgende fase van ontwikkeling. Voor Maureen breekt tegelijkertijd een nieuw hoofdstuk aan. Als waarnemend manager van het Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe zet zij haar expertise en ervaring in binnen een nieuwe omgeving. Met het vertrek van Maureen wordt een periode afgesloten waarin belangrijke stappen zijn gezet in de verdere professionalisering en positionering van het ZVHF. Onder haar leiding is een solide basis gelegd voor verdere ontwikkeling van de organisatie.

Per juli 2025 is Chris gestart als manager van het ZVHF. Daarmee wordt voortgebouwd op de ingezette koers, met blijvende aandacht voor de versterking van de samenwerking tussen zorg-, veiligheids- en gemeentelijke partners.

- **Landelijk kader Zorg- en Veiligheidshuizen: blik op 2030**

Het nieuwe Landelijk Kader voor de Zorg- en Veiligheidshuizen vervangt het kader uit 2013 en sluit beter aan bij hoe er nu gewerkt wordt. Met de inwerking-treding van de WGS in 2025 is er bovendien een duidelijke juridische basis voor de samenwerking en het delen van informatie.

Hoewel het in Nederland over het algemeen veilig is, blijven sommige problemen hardnekkig. Juist daar is goede samenwerking en regie nodig. Het Zorg- en Veiligheidshuis speelt hierin een belangrijke rol door partners samen te brengen en de regie te voeren op complexe situaties. Dit gebeurt in een tijd waarin capaciteit en middelen onder druk staan.

Het kader geeft richting en zorgt voor een gezamenlijke manier van werken, terwijl er ruimte blijft voor regionale invulling. Daarmee helpt het om de samenwerking verder te versterken en beter in te spelen op complexe problematiek, met als doel meer veiligheid en betere ondersteuning voor kwetsbare inwoners.

Het nieuwe Landelijk Kader biedt niet alleen richting voor de uitvoering van de kerntaken, maar versterkt tevens de herkenbaarheid en legitimiteit van de Zorg- en Veiligheidshuizen binnen het landelijke stelsel van zorg en veiligheid.

- **Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden (WGS)**

In 2024 is de Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden (WGS) vastgesteld. Deze treedt op 1 maart 2025 in werking en zorgt voor een duidelijke juridische basis voor het delen van gegevens binnen het Zorg- en Veiligheidshuis.

De wet maakt beter inzichtelijk wie waarvoor verantwoordelijk is en brengt meer helderheid in de samenwerking tussen vaste partners en incidentele deelnemers. Dit helpt om zorgvuldiger en tegelijk effectiever samen te werken aan complexe casuïstiek.

In de praktijk betekent dit dat we bewuster omgaan met gegevensdeling en onze werkwijze hierop hebben aangepast. Er is meer aandacht voor onderbouwing en vastlegging, wat bijdraagt aan een professionelere samenwerking.

De kracht van de samenwerking blijft echter behouden: gezamenlijk optrekken in situaties waar meerdere partijen nodig zijn om tot oplossingen te komen. De WGS ondersteunt dit door duidelijke kaders te bieden, zonder dat het ten koste hoeft te gaan van de slagkracht.

In 2025 zijn we gestart met de implementatie van de WGS. Hiermee zetten we een belangrijke stap richting een samenwerking die niet alleen effectief is, maar ook aantoonbaar zorgvuldig en toekomstbestendig.

- **Scenario (dreiging) maatschappelijke onrust**

Vanaf september 2023 heeft het Zorg- en Veiligheidshuis Fryslân de taak van procesregie bij incidenten met (dreigende) maatschappelijke onrust overgenomen van de GGD, aanvankelijk voor een proefperiode van een jaar.

Uit de evaluatie blijkt dat de procesregie en secretariële ondersteuning binnen het protocol dreigende maatschappelijke onrust goed aansluiten bij de focus, functies, kennis, expertise en vaardigheden van het ZVHF. Daarom is besloten deze taak structureel bij het ZVHF onder te brengen.

Waar het ZVHF in 2024 nog bij vijf zaken werd ingezet, was 2025 relatief rustig. In dat jaar is er geen inzet geweest van een scenarioteam. Wel is er acht keer advies gegeven bij situaties met mogelijk dreigende maatschappelijke onrust, waaronder zedenzaken, een moord en burenruzies, verspreid over verschillende gemeenten. Deze zaken hebben uiteindelijk niet geleid tot de inzet van een scenarioteam.

In 2025 hebben het Zorg- en Veiligheidshuis Fryslân (ZVHF) en Veiligheidsregio Fryslân gezamenlijk een training ontwikkeld voor organisaties die betrokken kunnen raken bij het Scenarioteam Maatschappelijke Onrust.

De training is in 2025 uitgevoerd in de gemeenten Leeuwarden en Smallingerland en aangeboden aan partners uit het zorg- en veiligheidsdomein.

Aandachtsgebieden

Op verschillende aandachtsgebieden vervult het Zorg- en Veiligheidshuis een aanvullende rol vanuit specifieke expertise. De inzet en werkzaamheden sluiten daarbij nauw aan op landelijke afspraken en programma's.

- **Doorzorg gedetineerden**

De overkoepelende regiocoördinatie van de doorzorg voor (ex-)gedetineerden is belegd bij het Zorg- en Veiligheidshuis. Deze organisatie ondersteunt het lokale veld en vervult daarnaast diverse taken op regionaal niveau, waaronder het vertegenwoordigen van de provincie in landelijke ontwikkelingen, initiatieven en pilots.

De aanpak voor zelfmelders en de inzet van trajectbegeleiding voor kortgestraften zijn structureel geborgd binnen het Zorg- en Veiligheidshuis. De regiocoördinator doorzorg gedetineerden heeft regelmatig afstemming gezocht met casemanagers in penitentiaire inrichting (PI) Leeuwarden. Daarnaast zijn, in samenwerking met DJI en/of de reclassering, meerdere bijeenkomsten georganiseerd voor gemeentelijke Friese nazorgcoördinatoren ter bevordering van onderlinge samenwerking.

In 2025 lag de focus op de uitvoering van de kerntaken van de afdeling regio-doorzorg, waaronder:

- fungeren als centraal aanspreekpunt voor vragen en advies;
- faciliteren van contacten tussen gemeenten en ketenpartners zoals DJI, reclassering en CJIB;
- vertegenwoordigen van gemeenten binnen de ketensamenwerking;
- voeren van procesregie bij casuïstiek met een hoog veiligheidsrisico tijdens en/of na detentie;
- ondersteunen van administratieve processen, zoals het verwerken en delen van gegevens over zelfmelders, het verspreiden van relevante informatie en het faciliteren van informatie-uitwisseling bij de gezinsaanpak in PI Leeuwarden.

In 2025 is, samen met het OM, de reclassering, DJI en de politie, de verkenning naar het onderbrengen van het Veelplegersoverleg binnen de Zorg- en Veiligheidshuizen in 3Noord voortgezet.

- **Trajectbegeleiding doorzorg gedetineerden**

De trajectbegeleiding gericht op de doorzorg van (ex-)gedetineerden is in 2025 drie keer ingezet. Doel hiervan is om in contact te komen met de gedetineerde en samen met de betrokkene en betrokken professionals te bepalen welke ondersteuning op de verschillende leefgebieden nodig is. Daarnaast is de trajectbegeleiding 26 keer ingezet voor zelfmelders.

De trajectbegeleiding van het Zorg- en Veiligheidshuis Fryslân vervult hierin een specifieke rol. De ondersteuning varieert van advisering en afstemming met

gemeenten en ketenpartners tot intensieve begeleiding van de (ex-)gedetineerde, gericht op een succesvolle terugkeer in de samenleving en het voorkomen van terugval.

- **Mensen met meervoudige problematiek en potentieel gevaarlijk gedrag**

Een groot deel van de aangemelde casuïstiek betreft de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ). Het gaat hierbij om mensen met meervoudige problematiek, zoals psychische of psychiatrische aandoeningen, een licht verstandelijke beperking en/of verslavingsproblematiek. Deze problematiek gaat regelmatig gepaard met ernstig verward, agressief, ontwrichtend, overlastgevend of gevaarlijk gedrag.

Het Zorg- en Veiligheidshuis Fryslân was in 2025, evenals in voorgaande jaren, nauw betrokken bij deze doelgroep door middel van procesregie, trajectbegeleiding en de verdere ontwikkeling van de ketenaanpak.

Voor mensen met complexe problematiek en een hoog veiligheidsrisico biedt de Levensloopaanpak een passend kader. Deze aanpak richt zich op een integrale samenwerking tussen zorg, veiligheid en ondersteuning, met als doel continuïteit van contact en zorg te waarborgen, de kwaliteit van leven te verbeteren, escalaties en recidive te voorkomen en maatschappelijke overlast te beperken.

Landelijk zijn levensloopaanbieders binnen de geestelijke gezondheidszorg verantwoordelijk voor de continuïteit van zorg, terwijl de procesregie bij de Zorg- en Veiligheidshuizen is belegd. Naar aanleiding van de evaluatie in 2024 is in 2025 gestart met het verder optimaliseren van de samenwerking, inclusief een heldere positionering van rollen, taken en verantwoordelijkheden en een doelmatige inrichting van het cliëntproces. De procesregie blijft daarbij belegd bij het Zorg- en Veiligheidshuis.

Daarnaast is gezamenlijk besloten geen onderscheid meer te maken tussen cliënten die passen binnen de Levensloopaanpak en cliënten die aansluiten bij een levensloopgerichte benadering. Cliënten die voldoen aan de landelijke criteria worden geïncludeerd in de Levensloopaanpak, waarbij een levensloopaanbieder betrokken is. In 2025 zijn twee personen geïncludeerd in de Levensloopaanpak.

- **Gewelddadige, criminele en/of overlastgevende jeugdnetwerken**

Advies en ondersteuning bij jeugdnetwerken

Het Zorg- en Veiligheidshuis ondersteunt gemeenten bij de aanpak van criminele, gewelddadige en/of overlastgevende jeugdgroepen en -netwerken. Jongeren die binnen de focus passen, kunnen worden aangemeld voor procesregie of een persoonsgerichte aanpak. Met name bij gemeentegrensoverschrijdende problematiek vervult het Zorg- en Veiligheidshuis een adviserende en coördinerende rol.

In 2025 heeft het Zorg- en Veiligheidshuis bij drie jeugdnetwerken/-groepen advies en ondersteuning geboden. Aanleiding vormde een reeks ernstige (gewelds)incidenten die tevens de openbare orde en veiligheid onder druk zetten.

Misbruik van jongeren in een kwetsbare situatie

Ook in 2025 coördineerde het Zorg- en Veiligheidshuis de gezamenlijke aanpak van politie, OM, gemeenten en zorgpartners rondom kwetsbare jongeren in onveilige situaties. Het betreft jongeren die vaak al bekend zijn binnen de (hoog)specialistische jeugdhulp en die door (jong)volwassenen worden misleid en afhankelijk gemaakt. Hierbij is regelmatig sprake van seksueel geweld, grensoverschrijdend gedrag en geweld, evenals toenemende signalen van criminele uitbuiting, zoals betrokkenheid bij diefstal, drugshandel en het ronselen van andere jongeren.

Partners hebben gezamenlijk effectieve stappen gezet om uitbuiting en misbruik te stoppen. Er is geïnvesteerd in het vergroten van de aangiftebereidheid en dit heeft in meerdere gevallen geleid tot strafrechtelijke veroordelingen. Tegelijkertijd blijft de problematiek complex en hardnekkig, waardoor blijvende aandacht en inzet noodzakelijk zijn.

Om de samenwerking en deskundigheid te versterken, zijn in 2025 drie netwerk-bijeenkomsten voor aandachtsfunctionarissen jeugd georganiseerd. De ondersteuning van het ZVHF heeft bijgedragen aan een gezamenlijke analyse van de problematiek, afstemming tussen gemeenten en partners en het ontwikkelen van passende interventies gericht op het verminderen van veiligheidsrisico's.

- **Mensenhandel en uitbuiting**

In 2025 stonden signalen van mensenhandel — waaronder seksuele, criminele en arbeidsuitbuiting — nadrukkelijk op de agenda. Het betreft veelal uitbuiting van kwetsbare personen in de samenleving. Deze signalen zijn besproken in het Friese mensenhandel overleg (het 'Drieluikoverleg'), dat door het Zorg- en Veiligheidshuis wordt gefaciliteerd in nauwe samenwerking met politie en Fier.

Binnen dit overleg worden signalen integraal beoordeeld en voorzien van passende interventies, zoals zorgcoördinatie en inzet van prostitutiemaatschappelijk werk. Daarnaast verricht de politie onderzoek naar mogelijke strafbare feiten. Complexe casuïstiek die een keten overstijgende aanpak vraagt, wordt door het Zorg- en Veiligheidshuis in procesregie genomen.

De aanpak sluit aan bij het landelijke programma Samen tegen mensenhandel, waarin is vastgelegd dat iedere gemeente beleid ontwikkelt gericht op het voorkomen van slachtofferschap, het beter in beeld krijgen en ondersteunen van slachtoffers, en het opwerpen van barrières tegen daders. In Fryslân is dit uitgewerkt in het regionale beleidskader mensenhandel (2023), opgesteld door Sociaal Domein Fryslân.

Ter versterking van de uitvoering is eind 2023 een ketenregisseur mensenhandel aangesteld, gepositioneerd bij het Zorg- en Veiligheidshuis. Deze fungeert als aanjager en coördinator van de integrale aanpak en verbindt gemeenten, zorg- en justitiepartners en landelijke ontwikkelingen.

In 2025 zijn in alle Friese gemeenten aandachtsfunctionarissen aangesteld en getraind. Daarnaast is geïnvesteerd in deskundigheidsbevordering op signalering van mensenhandel en is de samenwerking met Fier verder versterkt. Ook zijn de rollen van de ketenregisseur en zorgcoördinatoren zichtbaarder gepositioneerd en is een Noordelijke bestuurlijke tafel ingericht om de aanpak regionaal te borgen en versterken.

De verdere professionalisering van de Friese aanpak heeft ertoe geleid dat gemeenten, zorgorganisaties en veiligheidsorganisaties elkaar beter weten te vinden, waardoor signalen sneller kunnen worden opgepakt en slachtoffers eerder passende ondersteuning ontvangen.

- **Radicalisering**

Sinds 1 juli 2025 is de Wet PARTA (Wet gegevensverwerking Persoonsgerichte Aanpak Radicalisering en Terroristische Activiteiten) van kracht. Deze wet biedt gemeenten een wettelijke grondslag voor de integrale aanpak van radicalisering en geeft de burgemeester regie om casusoverleggen met ketenpartners, zoals politie en OM, te organiseren. De wet maakt gegevensuitwisseling (inclusief gevoelige persoonsgegevens) mogelijk binnen strikte privacykaders en versterkt daarmee de professionalisering van de lokale aanpak van extremisme.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de integrale aanpak van radicalisering, waaronder de beoordeling van casuïstiek door de driehoekspartners en het lokaal organiseren van casustafels radicalisering. Het Zorg- en Veiligheidshuis Fryslân (ZVHF) vervult hierbij een ondersteunende en adviserende rol.

Hoewel het aantal casussen beperkt bleef, blijft investeren in expertise, signalering en kennisdeling van groot belang. Juist een vroegtijdige en gezamenlijke aanpak draagt bij aan het voorkomen van verdere radicalisering en maatschappelijke ontwrichting.

- **Adviestafel stalking en intieme terreur**

In 2025 is in Fryslân de provinciale Adviestafel Stalking & intieme terreur Casuïstiek gestart, onder regie van het Zorg- en Veiligheidshuis Fryslân (ZVHF). De tafel sluit aan bij landelijke beleidsontwikkelingen en versterkt de integrale aanpak van hoog risicogeweld.

De adviestafel biedt een multidisciplinair platform waarin zorg-, strafrechtelijke en bestuurlijke partners complexe en risicovolle casuïstiek integraal beoordelen en

voorzien van gezamenlijke adviezen. Daarmee fungeert de tafel als gespecialiseerd opschalingsmechanisme voor hoogrisicozaken, waaronder dreigende femicide.

De eerste resultaten zijn positief. In het eerste halfjaar zijn 26 casussen behandeld: 5 zijn in procesregie genomen en 21 hebben geleid tot gerichte adviezen. Professionals waarderen de ondersteuning unaniem positief. De werkwijze leidt tot snellere, beter onderbouwde interventies, vermindert handelingsverlegenheid en versterkt samenwerking en kennisdeling, met name bij gemeente- en domeinoverstijgende problematiek. Tegelijkertijd zijn er aandachtspunten. De structurele inzet van partners, met name van de politie, is nog onvoldoende geborgd. Ook vraagt de positionering binnen bestaande werkprocessen nadere uitwerking. Daarnaast ontbreken structurele financiering en een duurzame aanpak voor deskundigheidsbevordering.

De eerste resultaten bevestigen dat de provinciale adviestafel voorziet in een duidelijke behoefte binnen Fryslân. De werkwijze draagt bij aan betere risicosturing, versterkte samenwerking tussen partners en een meer samenhangende aanpak van hoogrisicogeweld. In 2026 ligt de focus op structurele borging, duurzame financiering en verdere versterking van expertise.

- **Preventie met Gezag**

- Preventie met Gezag Leeuwarden Oost: jonge aanwas in de (drugs)criminaliteit**

- Het huidige kabinet zet ook in op het voorkomen dat jongeren en jongvolwassenen betrokken raken bij ondermijnende en georganiseerde criminaliteit of daarin verder afglijden. Hiervoor zijn structureel extra middelen beschikbaar gesteld.

Binnen het programma Preventie met Gezag (PmG) vervult de gemeente Leeuwarden (Openbare Orde en Veiligheid Jeugd Expert Team & Handhaving) sinds 2023, samen met partners als het Openbaar Ministerie, Politie, Raad voor de Kinderbescherming, Stichting HALT, 3 Reclassering Organisaties, RIEC Noord, Sociaal wijkteam, jongerenwerk (Amaryllis) Regiecentrum Bescherming en Veiligheid (JR en WSS) op het gebied van casuïstiek waarbij het Zorg- en Veiligheidshuis Fryslân een belangrijke regierol m.b.t. procescoördinatie op zich neemt.

Sinds februari 2023 werkt het MultiTeam Preventie met Gezag aan de aanpak van jonge aanwas in de (drugs)criminaliteit. Binnen deze aanpak wordt nauw samengewerkt tussen bovengenoemde partners uit het veiligheids- en zorgdomein. De samenwerking kenmerkt zich door een heldere rolverdeling tussen gezagspartners, zoals politie, Openbaar Ministerie en handhaving, en zorgpartners die ondersteuning bieden aan jongeren en hun gezinnen.

In 2025 bevindt het programma zich in de fase van uitvoering, doorontwikkeling en monitoring. Uit de tussentijdse evaluaties blijkt dat de samenwerking tussen zorg-, veiligheids- en wijkpartners stevig is verankerd. De extra capaciteit heeft geleid tot een groter bereik van kwetsbare jongeren, intensievere begeleidingstrajecten en een betere afstemming tussen betrokken organisaties. Partners geven aan elkaar beter te kennen, sneller te vinden en elkaars expertise effectiever te benutten. Hierdoor kunnen jongeren eerder worden gesignaleerd en integraal worden ondersteund. De werkwijze van Preventie met Gezag heeft het karakter van een lerende aanpak. Er wordt continu gewerkt aan verbetering van interventies en samenwerking, terwijl opgedane ervaringen en inzichten actief worden gedeeld met andere gemeenten en samenwerkingsverbanden.

Het MultiTeam Preventie met Gezag had eind 2025 een caseload van 53 jongeren. In dat jaar zijn 26 jongeren nieuw aangemeld, waarvan 25 jongeren zijn getriageerd. Daarnaast konden 13 dossiers succesvol worden afgesloten. Deze cijfers laten zien dat de aanpak steeds beter ingebed raakt binnen de bestaande zorg- en veiligheidsstructuren en dat partners gezamenlijk in staat zijn om jongeren tijdig passende ondersteuning te bieden.

De resultaten laten zien dat de samenwerking tussen zorg- en veiligheidspartners steeds beter verankerd raakt in de lokale infrastructuur. Daarmee wordt een belangrijke basis gelegd voor een duurzame aanpak van jonge aanwas in de criminaliteit. De komende jaren zal verdere monitoring moeten uitwijzen in welke mate deze inzet daadwerkelijk bijdraagt aan het terugdringen van jeugdcriminaliteit en ondermijnende criminaliteit.

Meer uitgebreide informatie over de uitvoering, resultaten en ontwikkelingen van Preventie met Gezag is opgenomen in de **Jaarrapportage 2025** van het programma Leeuwarden Oost.

Financiële verantwoording

Het positieve resultaat van € 191.654,78 wordt voornamelijk verklaard door een lagere personele bezetting dan begroot. Het resultaat biedt ruimte om toekomstige ontwikkelingen en organisatorische opgaven zorgvuldig op te vangen, binnen de financiële kaders van het samenwerkingsverband. De uitgaven in 2025 zijn gedaan conform de begroting 2025 en het bijbehorende bestedingsplan voor extra rijksmiddelen (POK 2021 t/m 2027). Dit betreft onder meer personeelslasten, facilitaire kosten (waaronder huur en ICT) en diverse uitvoeringskosten zoals opleidingen en huur van vergaderlocaties.

De reguliere begroting 2025 bedroeg **€ 1.742.115,00**. Dit bedrag wordt gedekt uit:

Rijksbijdrage 2025	623.000,00
Regionale gemeentelijke OGGZ-middelen (via SDF)	486.651,00
Individuele bijdragen gemeenten	632.464,00
Totaal	1.742.115,00

Restant 2025: € 191.654,78

Conclusie en vooruitblik

Wat hebben we bereikt?

In 2025 heeft het Zorg- en Veiligheidshuis Fryslân zijn positie als verbindende schakel tussen zorg, veiligheid en bestuur verder versterkt. We hebben gemeenten en ketenpartners ondersteund bij complexe en domeinoverstijgende vraagstukken op het gebied van openbare orde, veiligheid, zorg en maatschappelijke kwetsbaarheid.

Het afgelopen jaar stond in het teken van verdere professionalisering van onze werkwijze, onder meer door de implementatie van de Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden (WGS) en de aansluiting op het nieuwe Landelijk Kader Zorg- en Veiligheidshuizen. Daarnaast hebben we onze rol binnen diverse aandachtsgebieden verder ontwikkeld, waaronder doorzorg voor (ex-)gedetineerden, mensenhandel, radicalisering, maatschappelijke onrust, hoogrisicogeweld, jeugdcriminaliteit en de ondersteuning van personen met complexe problematiek en een verhoogd veiligheidsrisico.

De resultaten laten zien dat partners elkaar steeds beter weten te vinden, dat complexe casuïstiek sneller integraal wordt opgepakt en dat gemeenten steeds vaker gebruikmaken van de expertise en regiefunctie van het ZVHF. Daarmee dragen we bij aan meer samenhang in de aanpak van complexe problematiek en aan een veiliger Fryslân.

Wat hebben we geleerd?

De ontwikkelingen van het afgelopen jaar bevestigen dat maatschappelijke vraagstukken steeds complexer worden en zich niet laten oplossen binnen één organisatie of domein. Effectieve samenwerking, gedeelde verantwoordelijkheid en duidelijke regie zijn essentieel om tot duurzame oplossingen te komen.

Tegelijkertijd zien we dat de druk op zorg-, veiligheids- en ondersteuningsvoorzieningen verder toeneemt. Personeelstekorten, schaarste aan passende voorzieningen en de groeiende complexiteit van casuïstiek vragen om voortdurende afstemming en gezamenlijke prioritering. Juist in deze context blijkt de meerwaarde van het Zorg- en Veiligheidshuis als onafhankelijk platform voor samenwerking, analyse en procesregie. Daarnaast hebben we geleerd dat investeren in deskundigheid, kennisdeling en regionale samenwerking leidt tot betere besluitvorming, kortere lijnen tussen partners en een effectievere aanpak van complexe veiligheids- en zorgvraagstukken.

Wat staat ons te doen?

Ook in 2026 blijft de behoefte aan een sterke verbinding tussen zorg en veiligheid onverminderd groot. Het Zorg- en Veiligheidshuis Fryslân blijft zich daarom richten op het versterken van de regionale samenwerking, het verder professionaliseren van de procesregie en het ondersteunen van gemeenten en partners bij complexe casuïstiek. Belangrijke aandachtspunten voor de komende periode zijn de verdere implementatie van nieuwe wet- en regelgeving, de doorontwikkeling van de Levensloopaanpak, de structurele borging van de Adviestafel Stalking en Intieme Terreur, de versterking van de aanpak van mensenhandel en jeugdcriminaliteit en het vergroten van de weerbaarheid van gemeenten bij maatschappelijke onrust en radicalisering.

Daarnaast blijven wij investeren in een toekomstbestendige samenwerking waarin expertise wordt gedeeld, verantwoordelijkheden helder zijn belegd en inwoners die tussen verschillende systemen dreigen vast te lopen tijdig de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben.

Met deze inzet bouwen wij samen met onze partners verder aan een veilig en veerkrachtig Fryslân, waarin complexe problematiek niet wordt doorgeschoven, maar gezamenlijk wordt aangepakt.

www.zvhf.nl

Zorg- en
Veiligheidshuis
Fryslân

